

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
4.K.27.177/2018/6. szám

111 / 168 - 0 / 2019	
Erkezett:	2019 JAN 25.
Példány:	3
Melléklet:	Bír. akta
Kezelőiroda:	

A személyesen eljáró [REDACTED] felperes által,

a [REDACTED] alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata, tartós ápolást végzők időskori támogatása iránt indított perében a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság meghozta a következő

v é g z é s t:

A bíróság az *Alkotmánybíróságnál kezdeményezi* a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 44/A. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjának alaptörvényellenességének megállapítását, továbbá annak kimondását, hogy a fent hivatkozott rendelkezés a jelen perben nem alkalmazható.

A bíróság a peres eljárást az Alkotmánybírósági eljárás befejezéséig **felfüggeszti**.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes [REDACTED] nevű gyermekét születése, 1980. április 18. napja óta, – az általános iskola 8 évének időtartamát leszámítva, – saját háztartásában ápolja, gondozza, amit a gyermek mentális retardációja és markáns viselkedésromlása indokol. A felperes 2018 januárjában kérelmet nyújtott be a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Bajai Járási Hivatalához tartós ápolást végzők időskori támogatása iránt. Kérelmét a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Bajai Járási Hivatala 2018. január 29. napján kelt BK-01/1501/375/2018. számú határozatával elutasította a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 44/A. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozva, azon megállapítással, hogy a felperes nem rendelkezik a támogatásra való jogosulthoz szükséges 20 év ápolási időszak feltételével.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: másodfokú hatóság) 2018. június 18. napján kelt BP/L556/911-2/2018. számú határozatával a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Bajai Járási Hivatala határozatát helybenhagyta. A másodfokú hatóság megállapította, hogy a felperes súlyosan fogyatékos gyermekére tekintettel 1982-1990. év között részesülhetett gyermekgondozási segélyben, 2006. január 1. – 2017. augusztus 23. között részesült ápolási díjban, emelt ápolási díj, vagy kiemelt ápolási díj nem került megállapításra. A másodfokú hatóság annak ellenére, hogy a Gyes időtartamáról pontos információval rendelkezett megállapította, hogy a folyósított ellátások figyelembe vehető összesített időtartama nem éri el a jogszabályban előírt 20 évet. A másodfokú hatóság a határozatában foglaltakat az Szt. 44/A. §-ában foglaltakra alapította.

A felperes 2016. június 16-ai kelezéssel keresetlevelet terjesztett elő a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál, melyben kérte a támogatásra való jogosultságának megállapítását. Keresetében előadta, hogy 38 éves gyermekét 30 éven át nevelte saját háztartásában, a gyermek írni, olvasni, beszélni nem tud, amikor kapott utána ellátást, örült, hogy pénzt kap, hogy enni adjon a gyermeknek, mert egy ilyen beteg gyermek annyit eszik, amennyit kap. Arról nem tehet, hogy nem emelt összegű vagy kiemelt ápolási díjat kapott, az ügyintéző az íróasztal mellől eldöntötte és annyit kapott.

Az alperes a felperes keresetének elutasítását kérte fenntartva a határozatában foglaltakat, egyben hangsúlyozva, hogy az Szt. 44/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján a tartós ápolást végzők időskori támogatására való jogosultság megállapítása iránti eljárásban elsődlegesen annak az időtartamnak a hosszát kell vizsgálni, ami alatt a kérelmező az e törvény alapján megállapított ápolási díjban részesült, a bb) alpont szerinti ellátás az érintett 20 éves időtartamon belül legfeljebb 10 év időtartamban vehető figyelembe. A felperes részére 2017. augusztus 24-től állapítottak meg öregségi nyugdíjat, 2006. január 1-től nyugdíjazásáig folyamatosan részesült ápolási díjban, amelyet azonban egyetlen napig sem folyósítottak emelt összegű vagy kiemelt ápolási díjként, így a tartós ápolást végzők időskori támogatása kapcsán ez a jogosultsági feltétel nem valósul meg esetében, ezért az alperesi határozat nem jogszabálysértő.

A perben alkalmazandó jogszabály, az Szt. 44/A. § -ában foglaltak a következőket tartalmazzák:

44/A. § (1) Tartós ápolást végzők időskori támogatására jogosult az a személy, akinek az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították, ha

a) azon napot megelőzően, amelytől kezdődően az öregségi nyugdíját megállapítják - ide nem értve az öregségi nyugdíj folyósítás nélküli megállapítását -, összeszámítva legalább 20 éven át saját háztartásában ápolta, gondozta gyermekét, és

b) az *a)* pontban foglaltakra figyelemmel az érintett időszakban ugyanazon gyermekre tekintettel

ba) az e törvény alapján megállapított ápolási díjban részesült és azt részére a vizsgált időszakon belül legalább egy év időtartamban emelt összegű ápolási díjként vagy kiemelt ápolási díjként folyósították, illetve

bb) tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekére tekintettel a gyermekgondozási segélyről szóló 10/1982. (IV. 16.) MT rendelet 1. § (1) bekezdése vagy a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 20. § (1) bekezdése alapján gyermekgondozási segélyben vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesült.

(2) A tartós ápolást végzők időskori támogatására való jogosultság megállapítása iránti eljárásban elsődlegesen annak az időtartamnak a hosszát kell vizsgálni, ami alatt a kérelmező az e törvény alapján megállapított ápolási díjban részesült. Az (1) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontja szerinti ellátás az érintett 20 éves időtartamon belül legfeljebb 10 év időtartamban vehető figyelembe.

(3) A tartós ápolást végzők időskori támogatásának havi összege 50 000 forint. A támogatás a jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjától, de legkorábban a kérelem benyújtását megelőző hatodik hónap első napjától állapítható meg. A támogatás a jogosultság kezdő hónapjára tekintettel is teljes összegben jár.

(4) A tartós ápolást végzők időskori támogatása nem minősül nyugellátásnak.

Magyarország Alaptörvényének XV. számú cikkében foglaltak szerint:

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

Az Alaptörvény XIX. cikkének tartalma szerint:

(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

(3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény a tartós ápolást végzők időskori támogatását figyelemmel arra, hogy a gyermek háztartásban ápolását legalább 20 év időtartamban kívánja meg, és ebből a (2) bekezdés értelmében legfeljebb 10 év időtartamra engedi figyelembe venni az (1) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti ellátást, legalább 10 éves időtartamra ápolási díj folyósításához köti, ezen túl megkívánja, hogy a vizsgált időszakon belül legalább 1 év időtartamban emelt összegű ápolási díjként vagy kiemelt ápolási díjként folyósítsák a kérelmező részére az ápolási díjat.

Figyelemmel arra, hogy mind az ápolási díj folyósítása, mind az emelt összegű vagy kiemelt ápolási díj folyósítása kérelemre történik, aki tudatlanságból, tájékozatlanságból vagy más okból ezen ellátások iránt kérelmet a jogosultsági feltételek fennállása ellenére nem nyújtott be, az tartós ápolást végzők időskori támogatására sem szerezhet jogosultságot.

A bíróság álláspontja szerint a törvényhozó az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdését és (5) bekezdését és XIX. cikkének (1) bekezdését megsértve járt el, amikor indokolatlanul az ápolási díj folyósítását, az abban való „részesülést”, illetve az emelt összegű ápolási díj, kiemelt ápolási díj folyósítását határozta meg a tartós ápolást végzők időskori támogatásának feltételeként, különösen, hogy azon személyek, akik azt igényelhetnék volna az igényük esedékességekor nem tudhatták azt, hogy a jogalkotó kérelmük be nem nyújtásához később milyen jogkövetkezményt fűz.

A bíróság álláspontja szerint a jogalkotó akkor tartotta volna meg az egyenlő bánásmód és a szociális biztonság megteremtésének feltételét, amennyiben a jogszabályi feltétel nem az ápolási díjban részesülést, hanem az arra való jogosultság fennállását, illetve nem az emelt összegű vagy kiemelt ápolási díj folyósítását, csak az arra való jogosultsági feltételek fennállását kívánta volna

meg a támogatás ellátásának feltételeként.

A bíróság álláspontja szerint a folyósítás mint feltétel megjelölésével önhibájukon kívül kerülnek kirekesztésre az őket elvileg megillető ellátásból azon személyek, – köztük a felperes, – akik korábban ápolási díjat, illetve emelt összegű, vagy kiemelt ápolási díjat nem igényeltek, amiatt, hogy azon időszak alatt mely időszakban jogosultak lettek volna ápolási díjra, vagy emelt összegű, kiemelt ápolási díjra, ilyen ellátást nem igényeltek, így abban nem részesültek, a tartós ápolást végzők időskori támogatásában sem részesülhetnek, holott gyermeküket ugyanúgy, saját háztartásukban, az ápolási díjra való jogosultsági feltételeknek megfelelően ápolták, gondozták anélkül, hogy igénybe vették volna az állam támogatását.

A bíróság álláspontja szerint nem lehet az Alaptörvénynek megfelelő indok arra, hogy az állam a tartós ápolást végzők időskori támogatása iránti ellátás folyósítását megtagadja azon személyektől, akik az egyéb jogosultsági feltételek fennállása mellett akár 20 éves időtartamban ápolási díjban részesülhettek volna és legalább 1 éves időtartamban emelt összegű vagy kiemelt ápolási díjban részesülhettek volna, amennyiben azt kérelmezik.

Bár a bíróság előtt folyamatban lévő perben relevanciával nem bír, a bíróság vizsgálatra tartja érdemesnek az Szt. 44/A. § (1) bekezdésének a) pontjában a feltételek olyan módon történő megfogalmazását is, mely szerint csak azon személy jogosultsága állapítható meg, aki a saját gyermekét gondozta. A bíróság e vonatkozásban rámutat arra, hogy a jogalkotó minden racionális indok nélkül zárta ki a jogosultsági körből azon gyámként kijelölt személyeket, nagyszülőket, nagynénit, stb., akik a szülők elhalálozására tekintettel veszik gondozásukba saját háztartásukba a gyermeket, holott ezáltal ugyanolyan helyzetbe kerülnek, mint a saját gyermekét gondozó szülő.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. § (1) bekezdése értelmében ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

Mindezekre tekintettel a bíróság a 1993. évi III. törvény 44/A. § (1) bekezdésének b) pontjának ba) alpontja alaptörvény-ellenességének megállapítását kezdeményezi az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglaltak, a XIX. cikk (1) bekezdésében foglaltak vonatkozásában.

A fenteikre tekintettel a bíróság a Közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 32. § alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 131.§-ában foglaltak szerint az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, egyben ugyanezen jogszabály 126.§ (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárás felfüggesztéséről rendelkezett.

A végzés elleni fellebbezési jogosultságot a Pp. 128. § (5) bekezdése zárja ki.

Kecskemét, 2019. január 14.

A KÖZMŰVELŐSÉGI HITELELŐL

Btl Btl
elöljáró

